

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Romos kultūra ir menas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Tomas Riklius Kitas (-i):	VU Filologijos fakultetas, ARKSI, Klasikinės filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
pirmoji	pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
auditorinė	pavasario semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133 val.	48 val.	85 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Šiuo dalyku siekiama ugdyti: - senovės romėnų kultūros kaip reiškinių ir kaip mokslo disciplinos supratimą; kultūros tyrėjo kompetenciją: gebėjimą atpažinti romėnų kultūros ir meno reiškinius, kritiškai vertinti antikinės tradicijos tęstinumą Vakarų Europos kultūroje ir mene; tarpkultūrinę kompetenciją ir gebėjimą dirbti daugiakultūroje aplinkoje; - gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje. Studijuojantieji turėtų išmokti rinkti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš skirtingų šaltinių, siekti atvirumo naujovėms ir laisvės nuo stereotipų; organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirenkant tinkamas strategijas užduotims atlikti; - analitinę ir kritinę mąstymą: gebėjimą analizuoti, įžvelgti sąsajas ir vertinti informaciją (reiškinius, dalykus, žmonių poelgius ir kt.); - nusiteikimą mokytis ir siekti kokybės: gebėjimas vertinti kokybę ir nusiteikimas nuolat tobulėti.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklausę šį dalyką, studijuojantieji:		
– įgis žinių apie senovės Romos kultūrą ir meną: atpažinti antikinius romėniškus architektūros ir meno objektus; supras ir gebės paaiškinti svarbiausius romėnų kultūros ir meno reiškinius, romėnų kultūros ir meno savitumą;	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės analizuoti Romos kultūros ir meno reiškinius, įžvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų; atpažinti romėnų kultūros reiškinius vėlesnėje Europos tradicijoje, vertinti romėnų kultūros ir meno įtaką vėlesnių laikų Europos kultūrai;	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės kritiškai vertinti antikinę Romos kultūrą ir informaciją apie ją; taikyti žinias apie senovės Romos kultūrą ir meną bendraudami (ne)oficialiose kultūrinėse situacijose;	Aktyvaus mokymo(-si) metodai (minčių lietus, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas).	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– bus pasirengę savarankiškai semtis žinių apie senovės Romos kultūrą: rasti, įvertinti ir sisteminti informaciją apie pasirinktą kultūros reiškinių ar objektą.	Tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, vaizdo įrašų peržiūra, pranešimų rengimas ir pristatymas).	Pranešimo skaitymas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas – Romos civilizacijos fenomenas. Glausta istorijos apžvalga, periodizacija, šaltiniai; romanizacijos samprata; urbanizacija ir romėnizacija kaip romėniškos kultūros pagrindas (miestų planavimas,	2						2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas:

keliai, tiltai, tuneliai, akveduktai ir kiti romėniškosios civilizacijos ženklai).									– Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 9–14; 131–145 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
2. Kasdienis gyvenimas: patrono ir kliento santykiai, rytinis pasveikinimas; šeima (gimimas, vestuvės, skyrybos); romėnų laidojimo papročiai, įprastos šeimos kapavietės, kolumbarijus, katakombos.	4		2				6	3	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 165–204 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu, pasirengimas seminarui: – Juvenalis, <i>Satyros</i> , 3, 5, 11
3. Namai ir privačios erdvės: gyvenamieji namai, kiti romėniško būsto tipai (<i>domus, insula, villa</i>).	2						2	3	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 131–154 – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 81–115 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
4. Kasdienybė ir buitį: šeimos buitį ir vaikai; maitinimas; drabužiai ir apavas kaip socialinio statuso ženklas; romėnų ekonominė santvarka, darbai ir amatai; vergai ir atleistiniai romėnų visuomenėje.	6		2				8	7	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 53–64; 155–164; 169–177 – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 216–233 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu, pasirengimas seminarui: – Petronijus, <i>Satyriconas</i> , 26–78
5. Dekoracijos ir vizualieji menai: romėnų skulptūros originalumas, pasakojamasis istorinis reljefas; apvalioji skulptūra, portretas; romėniškų mozaikų technika, stiliai, tematika; tapybos stiliai, jų pavyzdžiai, tapybos žanrai; mozaikų stiliai, technika politika ir ideologija romėnų architektūroje bei mene.	4		2				6	7	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Audronė Kučinskienė, <i>Romėnų vaizduojamasis menas</i> , p. 13–45; 83–105; 131–185 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu, pasirengimas seminarui: – Ciceronas, <i>Prieš Gajų Verį</i> , 2,4
6. Tarpinis atsiskaitymas.	1						1	10	Medžiagos kartojimas ir sisteminimas
7. Miestas ir jo valdymas: romėnų teisė, teismai ir teisėtvara; miesto valdymas; pareigybės Romoje ir kituose romėniškuose miestuose; politinis gyvenimas; Pompėjai – privataus ir visuomeninio romėniško miesto gyvenimo vaizdas.	3		2				5	7	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 43–52; 87–100 – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 188–215

									darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pranešimai seminarų metu, pasirengimas seminarui: – Ciceronas, <i>Apie valstybę</i> , 1.24–46
8. Kūno malonumai: termos kaip neatsiejama romėniško gyvenimo būdo ir civilizacijos dalis; kūno priežiūra ir kosmetika; seksualumas ir jo raiška romėnų kultūroje.	4		2				6	3	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 233–250 darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu, pasirengimas seminarui: – Juvenalis, <i>Satyros</i> , 2, 6 – Seneka, <i>Laiškai</i> , 86
9. Reginiai ir renginiai: cirko, teatro, amfiteatro reginiai; romėnų žiaurumo stereotipas;	4		2				6	4	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 251–275 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu. – Svetonijus, <i>Julijus Cezaris</i> , 10, 26, 39 – Seneka, <i>Laiškai</i> , 7
10. Religija ir kultas: romėnų religijos specifika, dievai ir deivės, žynių kolegijos ir jų funkcijos, šventės ir ritualai, religijos vieta romėnų gyvenime.	4		2				6	5	Literatūros skaitymas ir aptarimas: – Dalia Dilytė, <i>Senovės Romos kultūra</i> , p. 105–130 – Mary Beard, <i>Pompėjai</i> , p. 276–308 Darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu. – Apulėjus, <i>Aukso asilas</i> , 11
11. Egzaminas								22	Medžiagos paieška, kartojimas ir sisteminimas
Iš viso	34		14				48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Pranešimas seminaro metu	20 %	semestro metu	Pranešimo trukmė – 10–15 min. Pranešimą sudaro žodinis pristatymas ir jį papildančios skaidrės, pristatant <i>pro</i> arba <i>contra</i> poziciją vienai iš seminarams skirtų temų. Pranešimą sudaro studento tezės pristatymas, dėstymo dalis, išvados ir naudotų šaltinių sąrašas. Pranešimas vertinamas 10 balų skalėje.
Tarpinis atsiskaitymas	30 %	semestro metu, išklausius atitinkamą skaičių paskaitų	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95–100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85–94 proc. užduočių.
Egzaminas	50 %	sesijos metu	8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75–84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų.

			Teisingai atlikta 65–74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55–64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51–54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra			
Mary Beard	2015	<i>Pompėjai. Romėniško miesto gyvenimas</i>	Vilnius: Tyto alba
Dalia Dilytė	2012	<i>Senovės Romos kultūra</i>	Vilnius: Metodika
Audronė Kučinskienė	2016	<i>Romėnų vaizduojamasis menas</i>	https://www.flf.vu.lt/dokumentai/Moks/as/Elektroniniai_istekliai/
Seminarų literatūra			
Lucijus Apulėjus	1986	<i>Aukso asilas (Antikiniai romanai ir pasakėčios, vertė Cezaris Jakaitis, p. 177–352)</i>	Vilnius: Vaga
Markas Tulijus Ciceronas	2019	<i>Prieš korupciją. Kalbos prieš Gajų Verį (vertė Audronė Kučinskienė, p. 101–179)</i>	Vilnius: Societas Classica
Markas Tulijus Ciceronas	1977	<i>Apie valstybę (Filosofijos istorijos chrestomatija, sud. B. Genzelis, B. Kuzmickas ir kt., p. 429–441)</i>	Vilnius: Mintis
Decimas Junijus Juvenalis	1983	<i>Satyros (vertė Aleksandra Bendoriūtė-Veličkienė)</i>	Vilnius: Vaga
Gajus Petronijus	1987	<i>Satyrkonas (Antikiniai romanai ir pasakėčios, vertė Jonas Dumčius, p. 61-176)</i>	Vilnius: Vaga
Lucijus Anėjus Seneka	2016	<i>Laiškai Lucilijui (vertė Dalia Dilytė)</i>	Vilnius: Sofoklis
Gajus Svetonijus Trankvilas	2008	<i>Dvylikos Cezarių gyvenimas</i>	Vilnius: Gimtasis žodis
Papildoma literatūra			
Alberto Angelo	2012	<i>Viena diena senovės Romoje</i>	Vilnius: Tyto Alba
Andrew Wallace-Hadrill	2008	<i>Rome's cultural revolution</i>	Cambridge University Press
Robert E. Wheeler	1999	<i>Romos menas ir architektūra</i>	Vilnius: R. Paknio leidykla
Paul Zanker	2010	<i>Roman Art</i> , translated by Henry Heitmann-Gordon	Los Angeles: J. Paul Getty Museum